

CÔNG TÁC TỔ CHỨC TẠI CÁC ĐẢNG BỘ XÃ CÓ ĐỒNG ĐỒNG BÀO KHMER Ở MỘT SỐ TỈNH TÂY NAM BỘ

HÀ THỊ THÙY DƯƠNG*

Sau 3 năm kể từ khi Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI về “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay” ra đời, nhiều Đảng bộ đã quan tâm thực hiện Nghị quyết có ý nghĩa quan trọng đối với sự phát triển của Đảng, của dân tộc và cũng đã có những thành công nhất định. Đối với các Đảng bộ xã có đồng đồng bào Khmer ở một số tỉnh Tây Nam Bộ thì công tác xây dựng Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng ở đây lại càng có ý nghĩa cấp bách.

1. Một số kết quả công tác xây dựng đảng về tổ chức tại Đảng bộ các xã

Thứ nhất, xây dựng hệ thống tổ chức, cơ cấu bộ máy của đảng bộ xã

Đối với các xã có đồng đồng bào Khmer, thì ở cơ sở, gần như 100% thôn, tổ dân phố đều có chi bộ, không còn tình trạng chi bộ ghép, hoặc thôn, ấp trống hoặc không có chi bộ, không đảng viên như trước đây. Thí dụ như, tỉnh Sóc Trăng, hiện có 34 xã có trên 35% dân số là người Khmer. Tỉnh Bạc Liêu có 64 xã, phường thị trấn thì có 31 xã có đồng đồng bào Khmer sinh sống, từ 1.000 người trở lên. Tỉnh Cà Mau, dân tộc Khmer có 36.562 người, sống tập trung ở 25 xã, phường, thị trấn; có nhiều ấp đồng bào Khmer tập trung rất đông, chiếm tỷ lệ rất cao (trên 70%). Tỉnh Hậu Giang, với 74 xã, phường, thị trấn, thì người Khmer có khoảng 26.257 người

chiếm 3,4% dân số toàn tỉnh, sống chủ yếu tập trung ở 31 ấp đặc biệt khó khăn thuộc 23 xã khu vực II. Tỉnh Vĩnh Long có khoảng 21.820 người Khmer sinh sống (chiếm 2,12% dân số toàn tỉnh). Tất cả các xã này đều đã xây dựng được tổ chức Đảng bộ cơ sở.

Thứ hai, xây dựng đội ngũ đảng viên của đảng bộ xã

Nhờ các đảng ủy xã đã quan tâm phân công và giao nhiệm vụ cho các đảng viên nên công tác kết nạp đảng viên mới ngày càng được các đảng bộ xã coi trọng, quan tâm phát triển là người Khmer. Việc phân công công tác cho đảng viên cũng được chú trọng. Thông qua sinh hoạt đảng, thực hiện tự phê bình và phê bình, định kỳ đánh giá chất lượng đảng viên; thực hiện chế độ báo cáo, thống kê, quản lý hồ sơ đảng viên, qua theo dõi đời sống sinh hoạt của đảng viên tại nơi cư trú..., các cấp ủy đảng đã nắm tâm tư, tình cảm, nguyện vọng của đảng viên; kịp thời động viên theo dõi, giúp đỡ uốn nắn những nhận thức lệch lạc của đảng viên. Nhờ đó mà cả số lượng và chất lượng đảng viên thuộc đảng bộ xã nơi có đồng đồng bào Khmer đã được nâng lên.

Như ở tỉnh Sóc Trăng, nơi có đồng đồng bào Khmer, nhìn chung đảng viên có phẩm chất đạo đức tốt, có tinh thần đoàn kết cộng đồng cao, hỗ trợ giúp đỡ nhau trong lao động sản xuất và giúp nhau vượt qua khó khăn; luôn cảnh giác và chống mọi âm mưu thủ đoạn chống phá, xuyên tạc, chia

* ThS, cộng tác viên Tạp chí Mặt trận tại Tây Nam Bộ.

rẽ khối đại đoàn kết dân tộc của các thế lực thù địch. Kết quả phân loại đảng viên ở các xã có đông đồng bào Khmer năm 2013, có 8,89% đủ tư cách hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, 76,59% đủ tư cách hoàn thành tốt nhiệm vụ, 13,63% đủ tư cách hoàn thành nhiệm vụ...

Nhưng có một thực tế, là đội ngũ đảng viên các đảng bộ xã có đông đồng bào Khmer có độ tuổi bình quân tương đối cao 42,39 tuổi; tỷ lệ đảng viên nữ chỉ chiếm 15,92%. Có tới 59,05% đảng viên có trình độ học vấn ở bậc tiểu học và trung học cơ sở; trình độ chuyên môn nghiệp vụ và lý luận chính trị của đảng viên quá thấp, chỉ có 11,88% có trình độ trung học chuyên nghiệp trở lên và 29,47% được đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị từ sơ cấp trở lên. Vì vậy, đòi hỏi cấp ủy các cấp cần đặc biệt quan tâm việc nâng cao trình độ về mọi mặt cho đội ngũ đảng viên ở các xã có đông đồng bào Khmer. Một thực tế khác là vẫn còn một bộ phận đảng viên của các đảng bộ xã này có biểu hiện suy thoái về đạo đức, lối sống, phai nhạt lý tưởng, mất cảnh giác, giảm sút ý chí. Ý thức phấn đấu vươn lên của nhiều đảng viên còn kém, nhất là việc học tập nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn nghiệp vụ, lý luận chính trị, tu dưỡng phẩm chất đạo đức; đa số có tư tưởng an phận, ngại khó, ngại đụng chạm ảnh hưởng đến quyền lợi cá nhân.

Thứ ba, về xây dựng đảng ủy viên cấp xã

Công tác xây dựng cấp ủy viên cấp xã, đặc biệt là cấp ủy viên cấp xã là người Khmer trong thời gian qua đã được chú trọng hơn trong tất cả các khâu quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng... nên, ở Sóc Trăng, tổng số ủy viên ban chấp hành là người dân tộc Khmer của 34 đảng bộ xã có đông đồng bào Khmer là 178 người, thì: nữ có 30 người, bí thư đảng ủy 6, phó bí thư đảng ủy 14, chủ tịch hội đồng nhân dân 4, phó chủ tịch hội đồng nhân dân 8, chủ tịch ủy ban nhân dân 6,

phó chủ tịch ủy ban nhân dân 10; ngoài ra, còn có 107 cán bộ Khmer giữ chức vụ trưởng, phó Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể xã. Tại tỉnh Bạc Liêu, số đảng viên là người Khmer trong cấp ủy xã, phường, thị trấn là 55 người, tỷ lệ này vẫn còn thấp. Nhưng có một thực tế là, tiêu chuẩn cấp ủy (tuổi tham gia lần đầu không quá 45 tuổi, tốt nghiệp phổ thông trung học, có trình độ trung cấp lý luận chính trị, trình độ trung cấp chuyên môn nghiệp vụ) đối với bí thư, phó bí thư đảng ủy xã... đối với cán bộ người Khmer là chưa đảm bảo đủ tiêu chuẩn này. Tỉnh Cà Mau, mặc dù so với nhiệm kỳ trước, số lượng, chất lượng đội ngũ cán bộ của các đảng ủy cấp xã nhiệm kỳ 2010-2015 đã được nâng lên, nhưng với 25 xã tập trung đông người Khmer, thì ủy viên cấp ủy đảng cấp xã chỉ có 20 người. Đặc biệt, đối với tỉnh Hậu Giang thì chỉ tiêu này lại quá thấp (chỉ có 6 đảng viên người Khmer tham gia cấp ủy cấp xã, trong khi đó ở Hậu Giang có khoảng 23 xã tập trung đông đồng bào Khmer)...

Nhìn chung, có thể thấy trình độ của đội ngũ đảng ủy viên cấp xã nơi có đông đồng bào Khmer ở một số tỉnh Tây Nam Bộ trình độ còn thấp, đặc biệt là về trình độ của đảng ủy viên cấp xã là người Khmer còn thấp hơn so với tình hình chung của xã và thấp hơn tiêu chuẩn chung của cả nước. Có thể kết luận, mặc dù công tác xây dựng Đảng về tổ chức tại Đảng bộ các xã nơi có đông đồng bào Khmer đã có nhiều cố gắng đặc biệt là sau Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI), đã tạo ra những chuyển biến tích cực trong hoạt động của Đảng bộ xã nhưng do những hạn chế về số lượng, trình độ của đội ngũ đảng viên, cấp ủy viên cấp xã, đặc biệt là đảng viên, cấp ủy viên cấp xã là người Khmer của những Đảng bộ xã này nên năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của một số Đảng bộ xã chưa cao, việc lãnh đạo trong một số công việc, lĩnh vực còn

lung túng, bị động, chưa đáp ứng được yêu cầu. Điều đó đang đặt ra yêu cầu cấp bách cần phải nâng cao chất lượng công tác xây dựng Đảng nói chung, xây dựng Đảng về tổ chức tại các Đảng bộ xã có đông đồng bào Khmer nói riêng.

2. Một số kiến nghị, giải pháp nâng cao chất lượng công tác xây dựng đảng về tổ chức tại Đảng bộ các xã

+ Về cơ cấu tổ chức, bộ máy của đảng bộ xã

Trong thời gian tới, các Đảng bộ xã cần chú trọng củng cố tổ chức, sắp xếp chi bộ theo hướng phù hợp với đời sống sản xuất, công tác và khu dân cư, bảo đảm cho chi bộ gắn với công việc, sát với quần chúng. Hiện nay, cơ cấu tổ chức, bộ máy của các Đảng bộ xã ở những xã có đông đồng bào dân tộc Khmer không khác gì so với Đảng bộ xã nói chung, trong khi tình hình thực hiện nhiệm vụ lãnh đạo của các Đảng bộ xã này có nhiều điểm đặc thù, khó khăn riêng; vì vậy, đề nghị Trung ương cho phép tăng thêm 1 phó bí thư đảng ủy xã, phường. Xem xét công nhận Chánh Văn phòng Đảng ủy cấp xã là cán bộ chuyên trách, được hưởng chế độ như cán bộ chính quyền và đoàn thể.

+ Nâng cao số lượng và chất lượng đảng viên, đặc biệt đảng viên là người Khmer ở nơi có đông đồng bào Khmer

Trong khi trình độ của đội ngũ đảng viên của Đảng bộ xã nơi có đông đồng bào Khmer còn thấp, nhiều đảng viên chưa đạt chuẩn về trình độ, đặc biệt là đảng viên là người Khmer thì các Đảng bộ xã cần coi việc nâng cao số lượng, chất lượng đảng viên của Đảng bộ, đặc biệt lấy nhiệm vụ chăm lo giáo dục phẩm chất chính trị, nâng cao kiến thức và năng lực cho đội ngũ cán bộ, đảng viên là người Khmer là nhiệm vụ cơ bản

Các Đảng bộ xã cần chú ý phân công nhiệm vụ cụ thể cho mỗi đảng viên phù hợp với khả

năng, hoàn cảnh, điều kiện cá nhân. Đảng viên được tham gia các hoạt động ở ấp là một trong những biện pháp cơ bản, chủ yếu để bồi dưỡng, rèn luyện, nâng cao chất lượng về mọi mặt, những đảng viên là người Khmer phải thật sự là ngọn cờ tập hợp đồng bào Khmer ở địa phương. Các cấp ủy cấp xã cũng cần tạo điều kiện về tinh thần, thời gian để đảng viên học tập nâng cao trình độ để đạt chuẩn.

Các Đảng bộ xã cũng cần đổi mới phương pháp đánh giá chất lượng đảng viên, phải căn cứ vào mức độ hoàn thành nhiệm vụ được giao để phân loại, song phải chú ý đến đặc thù của đảng viên là người Khmer, tránh gây tâm lý tự ti, mặc cảm. Đánh giá đúng chất lượng đảng viên là điều kiện để xác định kế hoạch công tác đảng viên, tiến hành giúp đỡ những đảng viên hoàn thành nhiệm vụ còn hạn chế hoặc không hoàn thành nhiệm vụ khắc phục, sửa chữa khuyết điểm.

Đảng bộ xã cũng cần làm tốt công tác quản lý đảng viên, nhất là đối với đảng viên là người Khmer. Trước hết là quản lý chặt chẽ về hồ sơ, lý lịch đảng viên để tránh bọn cơ hội, phản động tìm cách đứng vào hàng ngũ Đảng. Quản lý về sinh hoạt và quan hệ xã hội của đảng viên, chú ý các biểu hiện sa sút về đạo đức, lối sống, các thay đổi về thu nhập, chi tiêu... Theo dõi sát diễn biến tư tưởng, tâm lý, tình cảm, tâm tư, nguyện vọng của đảng viên; nếu có dao động, lệch lạc phải có biện pháp giáo dục, bồi dưỡng uốn nắn kịp thời.

Đặc biệt, các Đảng bộ xã nơi có đông đồng bào Khmer cần chú trọng phát triển đảng viên là người Khmer. Hàng năm, cấp ủy cấp huyện cần giao chỉ tiêu cụ thể về kết nạp đảng viên nói chung và kết nạp đảng viên là người Khmer nói riêng để các cơ sở phấn đấu thực hiện. Nguồn kết nạp Đảng viên mới ngoài những quần chúng

đang công tác ở các ban, ngành xã, ấp, cấp ủy cần xem xét những quần chúng là nông dân sản xuất giỏi, bộ đội xuất ngũ, sư sãi, các chức sắc, mạnh dạn xem xét nguồn phát triển ở trường trung học phổ thông dân tộc nội trú nhưng phải bảo đảm tiêu chuẩn.

+ Nâng cao chất lượng cấp ủy viên cấp xã

Hiện nay, các cấp ủy viên cấp xã là người Khmer còn ít, nhiều người chưa đạt chuẩn vì thế đòi hỏi các khâu của công tác xây dựng đội ngũ cấp ủy viên cấp xã phải được coi trọng. Cấp ủy khóa trước phải làm tốt công tác quy hoạch cấp ủy viên, đảm bảo tính liên tục vững vàng trong cơ quan lãnh đạo. Dựa trên quy hoạch, đưa đi đào tạo, bồi dưỡng, thử thách để đến nhiệm kỳ mới, những người trong quy hoạch có đủ tiêu chuẩn, năng lực để tham gia cấp ủy cấp xã. Cần kịp thời thay đổi, đưa ra khỏi cấp ủy những ủy viên không hoàn thành nhiệm vụ, giảm sút ý chí phấn đấu, không được tin nhiệm mà không chờ đến hết nhiệm kỳ, hết tuổi công tác; kịp thời bổ sung vào cấp ủy những người đủ tiêu chuẩn, có uy tín, thông thạo lĩnh vực phụ trách.

Cấp ủy cấp trên cần có kế hoạch, đề án cụ thể để nâng cao số lượng, chất lượng đảng viên là người Khmer tham gia cấp ủy cấp xã tại các xã có đông đồng bào Khmer. Cần đẩy mạnh việc đào tạo, bồi dưỡng, có kế hoạch cất nhắc, rèn luyện những đảng viên này để họ trưởng thành. Các cấp ủy đảng cần mạnh dạn bố trí, quy hoạch và quan tâm đặc biệt tới đội ngũ đảng viên là người Khmer. Thậm chí, có thể có những ưu tiên, những chế độ ưu đãi đặc thù để các đảng viên là người Khmer tích cực phấn đấu, rèn luyện.

Cần chú ý đào tạo, bồi dưỡng thường xuyên, toàn diện đội ngũ đảng viên, cấp ủy viên cả về phẩm chất đạo đức, lý tưởng cách mạng đến năng lực, trình độ. Kịp thời bồi dưỡng

chính trị cấp huyện, trường chính trị. Xây dựng những chương trình đào tạo, bồi dưỡng riêng cho đảng viên, cấp ủy viên, đặc biệt chú ý tập huấn về các kỹ năng, nghiệp vụ. Trong điều kiện cụ thể cần nghiên cứu đặc điểm của đảng bộ xã có đông đồng bào Khmer, để có thể xây dựng những chương trình có tính chất đặc thù cho đội ngũ đảng viên, cấp ủy viên ở các xã này. Nếu đảng viên còn nghèo, cấp ủy viên cấp xã còn nghèo thì khó có thể lãnh đạo nhân dân. Vì vậy, bên cạnh việc nâng cao chế độ, chính sách cho đội ngũ này, các cấp ủy đảng cấp trên cần nghiên cứu các hình thức giúp đỡ họ trong cuộc sống để họ yên tâm công tác.

+ Nâng cao chất lượng sinh hoạt đảng bộ xã

Duy trì thành nề nếp sinh hoạt đảng bộ theo quy định của Điều lệ Đảng; chuẩn bị chu đáo nội dung và tổ chức sinh hoạt đảng bộ, xác định thời điểm sinh hoạt đảng bộ, lựa chọn và phân công cán bộ, đảng viên hoặc tổ chức có liên quan cùng cấp ủy chuẩn bị, hoặc cung cấp những thông tin, số liệu, tư liệu để cấp ủy chuẩn bị nội dung sinh hoạt.

Nâng cao chất lượng điều hành sinh hoạt đảng bộ, thực hiện nghiêm chỉnh nguyên tắc tập trung dân chủ, thảo luận dân chủ... Tăng cường sự chỉ đạo, kiểm tra, giúp đỡ thường xuyên của cấp ủy cấp trên, nhất là cấp ủy cấp trên trực tiếp trong việc nâng cao chất lượng sinh hoạt đảng bộ.

Đảng bộ xã chính là hạt nhân của hệ thống chính trị ở cơ sở, nên việc củng cố xây dựng hệ thống chính trị cấp cơ sở, trong đó có Đảng bộ xã ở những nơi có đông đồng bào Khmer đang là một yêu cầu cấp bách. Hơn lúc nào hết, các cấp ủy đảng cần quan tâm hơn nữa đến công tác xây dựng Đảng về tổ chức tại Đảng bộ xã ở những nơi đông đồng bào Khmer để giúp các Đảng bộ xã có thể hoàn thành mọi nhiệm vụ chính trị được giao, chiến thắng mọi âm mưu của các thế lực thù địch. □